

KUTUPHANE VE ARŞIV
HİZMETLERİ BAŞKANLI
Tarih: 20/01/2020
Sayı: -120.07-E.000006034.

20.01.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2019 tarihli ve 43452547-120.07-542585 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Aydın ÖZER'e ait 7/19028 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/19028) (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : İOKLRUG Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / Ankara
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ
YÜKSEL
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDIN ÖZER'E AİT 7/19028 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca Nitrat Direktifine karşılık gelen Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği 2004 yılında yayımlanmıştır. Yönetmelik kapsamında su kaynaklarının tarımsal kaynaklı kirliliğe karşı korunması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliğinin 6 ıncı Maddesi kapsamında nitrata hassas bölgelerin 2 yıl içerisinde belirlenmesi ve her dört yılda bir gözden geçirilmesi gerekmektedir. Madde; Nitrata Hassas bölgelerin 2 yılda bir yayınlanması ve birden fazla kez tebliğ edilmesi hükmünü içermemektedir.

Tarımsal kaynaklı kirliliğin tespiti ve Nitrat Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye genelinde 2.475 yerüstü, 2.295 yer altı suyu olmak üzere toplam 4.770 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. Yerüstü sularında ayda bir, yeraltı sularında ise 3 ayda bir numune alınmaktadır. Alınan numunelerde nitrat, toplam azot, toplam fosfor, ortofosfat, sıcaklık, pH, çözünmüş oksijen vb. parametreler izlenmektedir. İzleme çalışmaları ülke genelinde 20 adet Mobil Laboratuvar ve mobil cihazlarla yürütülmektedir. Analiz sonuçları web tabanlı Nitrat Bilgi Sistemine (NİBİS) kaydedilmekte ve eş zamanlı olarak takip edilmektedir. Veriler tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaktadır.

“Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi” kapsamında 1.805 nehir ve 652 göl olmak üzere ülke genelinde 2.457 su kütlesi belirlenmiştir. Bu su kütlelerinden 651 nehir ve 229 göl su kütlesi drenaj alanı olmak üzere toplam 880 nitrata hassas alan belirlenmiştir. Bahse konu drenaj alanları 25 havza için de haritalandırılmış olup bu alanlar Türkiye yüzölçümünün yaklaşık %50’sine karşılık gelmektedir.

Nitrat kirliliği izleme sonuçlarına bağlı olarak Nitrata Hassas Bölgelerin belirlenmesi çalışmasına devam edilmektedir. TÜBİTAK MAM ile yapılmakta olan çalışma ile 3 yıllık süre içinde 25 nehir havzasında Nitrata Hassas Bölgeler belirlenecek, bu bölgelerde uygulanacak Eylem Planları ve eylem planlarının fayda/maliyet analizi birlikte hazırlanacaktır.

Hazırlanan Eylem Planları; Nitrata Hassas Bölgelerde zorunlu, diğer bölgelerde ise gönüllülük esasına göre uygulanacaktır.

Bakanlığımız tarafından 2012-2015 yılları yürütülen Ülkemizdeki 25 nehir havzasında (81 İlde) “Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi” yürütülmüştür.

Söz konusu alanlar ve bu alanlarda alınacak tedbirler 23.12.2016 tarih ve 29927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Hassas Su Kütleleri ile Bu Kütleleri Etkileyen Alanların Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Hakkında Yönetmelik” ile ilan edilmiştir. Bunun yanında Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından nitrata hassas alanlar içerisinde yer alan tarım alanlarını kapsayan nitrata hassas bölgelerin belirlenebilmesi amacıyla 2018 yılı sonu itibarıyla “Nitrata Hassas Bölgelerin Belirlenmesi ve Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi” yürütülmeye başlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Avrupa Birliği Çevre Faslı kapanış kriterlerinden biri olarak hazırlanmakta olan “Nehir Havza Yönetim Planları” ile yerüstü, yeraltı, kıyı ve geçiş sularında havza bazında su kütleleri belirlenmekte ve bu kütlelerin kategorisi ve sınıflandırması yapılmaktadır.

Nehir Havzası Yönetim Planları, yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması maksadıyla havza bazında hazırlanmaktadır. 2014 yılında hazırlanmaya başlanan Nehir Havzası Yönetim Planları ile, su kaynaklarına yönelik noktasal, yayılı ve hidromorfolojik tüm baskılar belirlenmekte, bir yıllık detaylı kalite ve miktar izlemeleri ile söz konusu baskıların etkileri ve risk altındaki su kütleleri tespit edilmektedir. “İyi su durumu” çevresel hedefine ulaşılması için alınması gereken temel ve tamamlayıcı tedbirler ile maliyetleri belirlenmektedir. Bu kapsamda tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklı kirliliğin önlenmesi maksadıyla Nitrata Hassas Alanlar için yeşil kuşak, teraslama, bitkisel bariyer, gübre depolama tanklarının kurulması, sürmeden ekim vb iyi tarım uygulamalarının gerçekleştirilmesi tedbir olarak belirlenmiştir.

Söz konusu tedbirler ekonomik analiz çalışmalarıyla önceliklendirilmekte ve tedbirlerin 6 yıllık uygulanma döngüleri ile mesul kurum/kuruluşlar ortaya konularak tedbirler programı hazırlanmaktadır.

Bugüne kadar Meriç-Ergene, Susurluk, Konya Kapalı, Büyük Menderes ve Gediz Nehir Havzası Yönetim Planları tamamlamış olup 28 Mayıs 2019 tarihinde Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Tarımsal kirliliğin önlenmesi için çiftçilerce alınması gereken tedbirler İl Yayım Programına alınmış olup, Ülke genelinde İl ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından çiftçi eğitim, yayım ve farkındalık çalışmaları yürütülmektedir.

Bakanlığımız nitrat kirliliğine karşı Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği hükümleri kapsamındaki tüm sorumluluklarını yerine getirmektedir.